

Het VN-verdrag en lokale belangenbehartiging

De overheid krijgt allerlei verplichtingen met het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een handicap. Maar om doelstellingen te halen, is méér nodig. De hele samenleving zal zich moeten inspannen om de mensenrechten waar te maken. Belangenorganisaties kunnen de overheid duidelijk maken waar de huidige situatie afwijkt van het VN-verdrag.

Over het VN-verdrag

- In de Verenigde Naties (VN) werken lidstaten (landen) over de hele wereld samen aan mensenrechten.
- In een VN-verdrag staan afspraken die de basis vormen voor wetten die door de lidstaten worden gemaakt.
- Een VN-verdrag moet er voor zorgen dat iedereen gelijk behandeld wordt en dat iedereen gewoon mee kan doen in de samenleving.
- Er zijn VN-verdragen over verschillende onderwerpen en voor verschillende doelgroepen. Er is ook een VN-verdrag over de rechten van mensen met een handicap.
- Als twintig landen het VN-verdrag over de rechten van mensen met een handicap ondertekenen, treedt het verdrag in werking. De landen zijn het dan eens met de afspraken die in het verdrag staan. Meer dan twintig landen hebben het verdrag ondertekend, ook Nederland (in 2007).
- Er is een tweede handtekening van het land nodig om het VN-verdrag te 'ratificeren' (bekrachtigen). Als die handtekening is gezet, moet het land de afspraken die in het verdrag staan ook nakomen. Dat betekent dat de regering de wetten moet gaan toetsen aan het VN-verdrag.
- Nederland heeft het VN-verdrag in juli 2016 geratificeerd. De regering werkt nu aan de implementatie van het VN-verdrag.
- Iedereen kan met het VN-verdrag aan de slag. Bijvoorbeeld door duidelijk te maken aan de regering dat bepaalde situaties niet kloppen met de afspraken in het VN-verdrag. Dat kan ook bij gemeenten, bij horeca, bij allerlei accommodaties.
- Het belangrijkste aandachtspunt van het VN-verdrag is dat mensen met een beperking gewoon mee moeten kunnen doen in de samenleving. Als het gaat om school, werken, recreëren. Maar ook als het gaat om beslissingen nemen op basis van begrijpelijke informatie.

De belangrijkste onderdelen van het VN-verdrag

Het Verdrag bestaat uit een inleiding en vijftig artikelen.

- Artikelen 1 t/m 7 beschrijven het doel en de doelgroep.
- Artikel 8 en 9 gaan over bewustwording, beeldvorming en toegankelijkheid.
- Artikel 10 t/m 17 behandelen vrijheidsrechten, recht op leven, integriteit en handelingsbekwaamheid.
- Artikel 18-19-20: mensen met een beperking mogen zich vrij bewegen en zelf kiezen waar ze willen wonen.
- Artikel 21-22-23 benoemen de vrijheid van meningsuiting, toegang tot informatie, privacy en recht op gezinsleven.
- Artikel 24-25-26-27 bepalen dat mensen met een beperking recht hebben op onderwijs, integratie, gezondheid, revalidatie en werk, op gelijke voet met anderen.
- Artikel 28: recht op een goede levensstandaard voor mensen met een handicap en hun gezin.
- Artikel 29: mensen met een beperking hebben recht op een politiek en openbaar leven als iedereen.
- Artikel 30: mensen met een beperking, ook kinderen, hebben gelijke rechten op deelname aan het culturele leven, recreatie, vrije tijd en sport.
- Artikel 31 t/m 50 gaan over procedures die de uitvoering van het Verdrag controleren.

Het VN-verdrag in de lokale praktijk

- Het VN verdrag kun je goed toepassen in de lokale praktijk. Bijvoorbeeld in de gemeente.
- Gemeenten voeren de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) uit. Dat betekent dat gemeenten er voor moeten zorgen dat iedereen in de gemeente mee kan doen aan alle activiteiten.
- Gemeenten moeten samen met burgers kijken hoe iedere burger individueel mee kan doen. Als een burger door een handicap moeilijk mee kan doen, moeten de burger en de gemeente samen zoeken naar een oplossing.
- De gemeente kan ook kijken hoe zij meerdere mensen tegelijk kan ondersteunen. Dat kan bijvoorbeeld door openbaar vervoer en openbare gebouwen voor iedereen toegankelijk te maken.
- Zowel de Wmo als het VN-verdrag gaan uit van een inclusieve samenleving. Dit is een samenleving waarin de voorzieningen toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Zij kunnen op alle levensgebieden volwaardig meedoen aan de samenleving.
- Gemeenten maken hiervoor inclusief beleid. Mensen met een beperking moeten hier over mee kunnen praten. Bijvoorbeeld in een cliëntenraad, een Wmo-raad of een lokale belangenorganisatie.

- Door samen te werken aan inclusief beleid, heb je minder dure aanpassingen achteraf nodig. Ook zorg je er met toegankelijk bouwen voor dat steeds minder mensen individuele voorzieningen nodig hebben.
- Inclusief beleid levert niet alleen voordelen op voor mensen met een beperking maar voor de hele samenleving.
- De onderdelen uit het VN-verdrag, kun je gebruiken in het gesprek met de gemeente over inclusief beleid. Maar ook als je dat gesprek hebt met ondernemers, scholen, horeca, sportclubs enzovoort.
- Nu het VN-verdrag is geratificeerd, móeten gemeenten echt aan de slag met inclusief beleid. Zij moeten de wet- en regelgeving aanpassen op het VN-verdrag.

Tip

Filmpje 'Meedoen is een mensenrecht' op <http://www.nlvooredereen.nl>